

Provincie Noord-Brabant
Postbus 90151
5200 MC 's-Hertogenbosch

datum 27 november 2025
referentie BR603

betreft Reactie op voorgenomen bijstelling aanpak
ammoniakemissie-eisen veehouderijen

Geachte leden van Provinciale Staten,

Namens de Nederlandse Vereniging van Banken (NVB) willen wij reageren op het voorgenomen beleid inzake het aanpassen van stalsystemen in Noord-Brabant, zoals opgenomen in de stukken van de Provincie ter vergadering op 28 november 2025. Wij willen benadrukken dat we als banken zeer gemotiveerd zijn om onze relaties te ondersteunen bij het verduurzamen van hun bedrijf en het verlagen van emissies naar de omgeving. Wij hechten veel belang aan de continuïteit en het lange termijnperspectief van onze relaties, ofwel rechtszekerheid en economisch perspectief. Vanuit deze lens hebben we naar het voorgenomen beleid gekeken.

Juridische houdbaarheid

De essentie van deze nieuwe stikstofaankpak is dat maatregelen die veehouders nemen om de ammoniakemissie-eisen te behalen - zoals een nieuw stalsysteem - als 'instandhoudings- of passende maatregel' worden beschouwd waardoor geen vergunningsplicht zou gelden. Hoewel wij goed begrijpen en toejuichen dat gezocht wordt naar creatieve manieren om de huidige impasse te doorbreken, hebben wij grote bedenkingen bij de juridische houdbaarheid van dit nieuwe beleidsvoornemen. Wij achten het onzeker of een individuele maatregel genoemd op de menukaart van bijlage 6 zich kan kwalificeren als beheersmaatregel voor een geheel N2000-gebied.

Het ontbreken van jurisprudentie over nieuwe technieken en de onzekerheid rond borging van reductiepercentages vergroten bovendien het risico op toekomstige rechtszaken en benodigde extra investeringen. Dit leidt tot aanzienlijke rechtsonzekerheid voor ondernemers én financiers. Bovendien wijzen we op het feit dat de Raad van State zal adviseren over de 'AMvB vergunningvrije verduurzamingsactiviteiten'. Dat voorstel vertoont sterke gelijkenis met het voornemen van Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant. In het kader van integraliteit en voorkomen dat Nederland een versnippering gaat zijn op gebied van vergunningenbeleid, zou de NVB wensen dat dit advies van de Raad van State wordt afgewacht.

Verdienvermogen en ontwikkelingsmogelijkheden

Wij constateren bovendien dat dit beleidsvoornemen directe gevolgen heeft voor het verdienvermogen van agrarische bedrijven. De maatregelen beperken mogelijk de continuïteit van agrarische bedrijven, toekomstige uitbreiding of omschakeling worden bemoeilijkt. Bovendien zijn investeringen in innovatie en verduurzaming buiten de opgelegde techniek niet toegestaan. Noodzakelijke investeringen in dierenwelzijn, volgend uit het Convenant Dierwaardige Veehouderij, worden gecompliceerd. Dit alles brengt volgens de NVB dat de implicaties van het beleidsvermogen leiden tot hoge investeringskosten zonder perspectief op juridische zekerheid of terugverdiencapaciteit. Voor jonge ondernemers en bedrijven met lopende uitbreidingsplannen betekent dit een structureel verlies aan ontwikkelingsmogelijkheden, wat de continuïteit van de sector verslechtert.

Conclusie

We hebben waardering dat de Provincie aan de slag gaat met het oplossen van de stikstofproblematiek en de vastgelopen vergunningverlening, desondanks ziet de NVB kwetsbaarheden in het voorstel. We zien dat het innovatie en verduurzaming kan belemmeren en het verdienvermogen van agrarische ondernemers negatief kan beïnvloeden. Deze ontwikkeling kan invloed hebben op de individuele financieringsbeslissingen en risicobeoordelingen van banken. Wij adviseren de Provincie om:

- Juridische risico's verder te mitigeren door heldere borging en toetsing van (nieuwe) technieken.
- Perspectief te bieden voor bedrijfsontwikkeling, inclusief ruimte voor dierwaardige investeringen en omschakeling.
- Duidelijkheid over flankerende steunmaatregelen is noodzakelijk voor behoud van investeringsruimte bij agrariërs en de ruimte om andere transitiepaden in te slaan, zoals omschakelen, extensiveren, verplaatsen of stoppen. Banken hebben diezelfde duidelijkheid nodig om hun klanten goed te begeleiden en te financieren.
- Een duidelijk tijdpad voor vergunningverlening en aanvullende maatregelen te communiceren.
- Het advies van de Raad van State ten aanzien van vergunningsvrije activiteiten mee te nemen in het voorgenomen beleid.

Tot slot willen wij benadrukken dat het beleid niet alleen een provinciale, maar vooral een landelijke aangelegenheid is. Wij achten het van groot belang dat het ministerie van LVVN hierin het voortouw neemt. Dit voorkomt versnippering en zorgt voor duidelijkheid en rechtszekerheid voor alle betrokken partijen.

Wij zijn bereid om hierover in gesprek te gaan en onze inzichten verder toe te lichten.

Met vriendelijke groet,

Gert-Jan Duitman
Directeur beleid